

1. De parel van grote waarde

Preek over Mattheüs 13:45-46

Zingen: Psalm 84:1 en 5
Schriftlezing: Mattheüs 13:36-58
Zingen: Psalm 25:7 en 8
Zingen: Psalm 73:13
Zingen: Psalm 147:10

In Jeremia 29 wordt de inhoud weergegeven van een brief die de profeet Jeremia aan de gevangenen in Babel schreef. Het is een brief met een betekenisvolle inhoud. Het is een brief waarin de weggevoerden wonderlijk worden bemoedigd. De Heere getuigt tot hen in vers 11: ‘Want Ik weet de gedachten die Ik over u denk, spreekt de HEERE, gedachten des vredes en niet des kwaads, dat Ik u geve het einde en de verwachting.’ Wat een heerlijke toezegging.

Maar we lezen er ook een rijke belofte in. Het is een belofte die betekenis had voor die gevangenen in Babel, maar die ook nu nog geldt. Want er staat in vers 13 en 14: ‘En gij zult Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij zult vragen met uw ganse hart. En Ik zal van ulieden gevonden worden, spreekt de HEERE.’ Is dat geen rijke en heerlijke belofte? Daarin wordt niet minder beloofd dan dat het zoeken naar de Heere nooit tevergeefs zal zijn. En dat de Heere het zoeken zal belonen. ‘Gij zult Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij zult vragen met uw ganse hart.’ Het gaat niet over een zoeken en een vragen in schijn, met een dubbel hart. Nee, het gaat hier over een in oprechtheid zoeken van de Heere. De Heere belooft: Dan zult gij Mij vinden. Gij zult van Mij gevonden worden. Dan zullen we Hem vinden Die het gezegd heeft: ‘Die Mij vindt, vindt het leven en trekt een welgevallen van de Heere.’ Kan ooit een rijker zegen ons deel

zijn? Is er een groter voorrecht dan Hem te mogen vinden, Wiens heerlijkheid niet is uit te spreken en Wiens waarde niet te bepalen is?

Welnu, daar vragen we uw aandacht voor. De tekstwoorden kunt u vinden in het u voorgelezen Schriftgedeelte, Mattheüs 13 en daarvan vers 45 en 46, waar Gods Woord aldus luidt:

45 Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk een koopman die schone parelen zoekt;

46 Dewelke hebbende één parel van grote waarde gevonden, ging heen en verkocht al wat hij had, en kocht dezelve.

We gaan met u stilstaan bij: *De parel van grote waarde.*

En letten op:

- 1. Door de koopman gezocht;*
- 2. Door de koopman gevonden;*
- 3. Door de koopman gekocht.*

1. De parel van grote waarde door de koopman gezocht

Toen Jezus op aarde was, sprak Hij vele malen in gelijkenissen. Enkele daarvan staan in ons teksthofdstuk opgetekend. En het is opmerkelijk, dat de gelijkenis waarvoor we nu uw aandacht vragen, veel overeenkomst vertoont met de gelijkenis die eraan voorafgaat. Dat is de gelijkenis van de schat in de akker. In beide gelijkenissen vestigt Jezus de aandacht op de uitnemendheid van het Koninkrijk der hemelen. En dat spreekt ook reeds uit de beide benamingen. Eerst gaat het over een schat van grote waarde en daarna over een parel van grote waarde. In beide komt de bereidheid naar voren om alles te verkopen met als doel om het allerhoogste goed toe te eigenen. Want beiden, de man die de schat vond en ook de koopman, verkochten alles wat zij hadden. De grondtrekken in beide gelijkenissen zijn dezelfde. Toch is er een punt van verschil waaraan we niet zondermeer voorbij mogen gaan. Want, aan die man op de akker is de schat ten

deel gevallen zónder dat hij ernaar zocht, zónder dat hij er enige moeite voor heeft gedaan. Terwijl we van de koopman lezen dat hij uitging om parelen te zoeken. De een zocht en de ander heeft er niet naar gezocht. En beiden zijn beweldadigd geworden. Zeker, het is waar: de man die de parelen zocht, zocht wel niet naar die ene parel die zo'n ongekende waarde had, maar hij was toch een zoeker.

Nee, schrik maar niet. Hiermee willen we niet zeggen, dat er toch nog zijn – niettegenstaande onze diepe zondeval en onze breuk met God in het paradijs – die naar God zoeken of naar de Heere vragen. Het zou ook helemaal met Gods Woord in strijd zijn. Zegt de Heere Zelf niet onder meer in Psalm 53 dat Hij van de hemel heeft gezien of er iemand was die verstandig ware? Of er één was die naar God zocht? En er werd er niet één gevonden. Allen zijn ze afgeweken en onnut geworden. We zoeken en begeren de Heere niet.

En toch, er is verschil. De een leeft zich uit in wereld en zondedienst en bekommert zich allerminst over de dingen van Gods Koninkrijk, ja, hij wil van God en Zijn Woord niet weten. De ander stelt zich onder de prediking van Gods Woord, Gods eeuwig Getuigenis. Hij begeeft zich daar waar die grote Parel Die zulk een waarde heeft, wordt aangeboden. En gelijk de koopman die schone parel vond, zo kan God als Hij het verstand wil verlichten, ons de uitnemendheid doen zien en ons de voortreffelijke waardigheid tonen van de Parel Die zo'n ongekende waarde heeft.

We vinden hetzelfde in Gods Woord. Lees Handelingen 16 eens. Daar wordt gesproken van de stokbewaarder. Niemand zal van hem beweren dat hij naar God heeft gezocht en gevraagd. Als een heiden werd hij in het hart gegrepen en door God stilgezet. Maar we lezen in hetzelfde hoofdstuk ook van Lydia die onder de prediking van Paulus was en welker hart geopend werd. 'En een zekere vrouw met name Lydia, een purperverkoopster, van de stad Thyatíra, die God diende, hoorde ons; welker hart de Heere heeft geopend, dat zij acht

nam op hetgeen van Paulus gesproken werd.' Beiden waren gekenden des Heeren. Beiden waren door God geroepen. De een werd getrokken uit de wereld en de ander uit de godsdienst.

En zo is het nog. Wilt u die ene Parel vinden, dan moet u zijn op de markt van vrije genade. Dan moet u daar zijn waar Jezus' Naam wordt verkondigd en waar Hij wordt voorgesteld en aangeboden in al Zijn heerlijkheid en in al Zijn schoonheid.

Welnu, die koopman ging naar de plaatsen waar de parelvisserij werd beoefend. Bij de kustbewoners waren ervaren parelvisseren. Ze kenden de banken in de diepten van de zee waar de parels nog vastzitten. Zo zal een recht dienaar van Christus ook een ervaren Parelvisser moeten zijn, om vooral die ene Parel op te diepen uit de rijkdom van Gods Woord, Gods eeuwig Getuigenis en Die te koop aan te bieden. Dat parelvisseren was een zwaar en een moeizaam werk. En een recht dienaar des Woords zal er veel moeite voor moeten doen en zal er steeds weer mee bezig moeten zijn om de Christus naar voren te halen, in al Zijn rijkdom en heerlijkheid.

Parelvisseren lieten zich veelal met loden schoenen in de diepte zinken om daar de buit te bemachtigen. Die schoenen waren zwaar. Het was niet gemakkelijk om daarmee te wandelen. Maar ze brachten hen in de diepte waar de schatten gevonden werden. En zie, nu was er een parel die al de andere parels oneindig ver overtrof. Het was een parel van ongekennde grootte en met een schitterende glans. Jezus zegt dat het een parel van grote waarde was. 'Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk een koopman die schone parelen zoekt.' Zeker, in Gods Koninkrijk zijn ook kleine parelen en ook andere zegeningen. Maar er is er maar Eén Die allen overtreft: Dat is de Heere Jezus Christus, de Parel van grote waarde.

We gaan naar ons tweede punt:

2. De parel van grote waarde door de koopman gevonden

Er zijn veel punten die we naar voren kunnen brengen om te laten

zien dat de Heere Jezus die ene Parel van grote waarde is. We zullen enkele ervan opsommen.

Allereerst is de herkomst van een parel wonderlijk. Haar geboorte of haar wording is niet te verklaren. Ja, Gods wijsheid straalt erin uit. En zo is het ook met de menswording en de geboorte van de Heere Jezus Christus. Straalt Gods wijsheid er niet in uit, zoals Hij Zijn Zoon gemaakt heeft tot Middelaar en Zaligmaker, tot een Parel van ongekende waarde?

Vervolgens, parelen zijn van ongekende waarde. Dikwijls worden er nog hogere prijzen voor betaald dan voor goud of voor edelgesteenten. Maar de waarde van die ene Parel, de waarde van de Messias gaat alles te boven. Al de schatten der wereld zijn er niet mee te vergelijken. Hij is onwaardeerbaar en oneindig in prijs. De Vader heeft geen dierbaarder juweel noch in de hemel noch op de aarde. En in de achting van Zijn volk wordt Christus kostelijker dan het fijnste goud op aarde. Denk eens aan Mozes die meer waarde zag in de versmaadheid van Christus dan in al de schatten van Egypteland. Het volgende punt: parelen zijn zeldzaam. Wat is Christus niet een zeldzame Parel! Want zo is er maar Eén! 'En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welchen wij moeten zalig worden.' Er is één Middelaar Gods en der mensen, de Heere Jezus Christus. Er is één Parel Die ons verrijken kan.

En toch ... hoe dierbaar en kostelijk de parelen op zichzelf ook zijn, toch zijn er velen die de parels niet kennen. Men moet een kenner zijn om parels te kunnen beoordelen en te waarderen. Hoe velen zijn er al bedrogen geworden, menende dat ze echte parelen hadden, terwijl het namaakparels waren. O, wat dienen we onszelf toch te onderzoeken op reis naar de eeuwigheid of onze Parel wel de echte is; of het wel de ware Jezus is op Wie we ons verlaten kunnen in leven en in sterven. Om die ene parel te kennen, moeten we dus een kenner zijn. En zo is het ook met de Messias. Er zijn er velen die geen waardigheid in Hem zien. Denk aan Jesaja 53: 'Als wij Hem aanzagen, zo was er geen

gestalte dat wij Hem zouden begeerd hebben.’ ‘Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen, een Man van smarten en verzocht in krankheid; en een iegelijk was als verbergende het aangezicht voor Hem.’ Velen kiezen de wereld en haar begerlijkheden, en zien voorbij aan die ene Parel. Een gierigaard heeft liever zijn geld dan deze ongekende Schat. En zelfs Gods volk hecht dikwijls meer waarde aan vroomheid en aan eigengerechtigheid dan dat zij waarde hecht aan Christus.

Een ander kenmerk van parelen is dat ze bijzondere hoedanigheden hebben. Allereerst zijn ze rond, wat een zinnebeeld is van volmaaktheid en van de eeuwigheid die geen begin en geen einde heeft. Hoe schoon vertonen deze eigenschappen zich in de Christus. Hij is de volmaakte Jehova, maar ook een volkomen Middelaar, ja, een volmaakte Zaligmaker. Hem ontbreekt niets. Hij bezit alles wat in een Heiland vereist is.

Vervolgens zijn parelen rood of wit. Wie denkt hier niet aan Jezus’ vlekkeloze heiligheid en aan Zijn volmaakte gerechtigheid? De bruidskerk roept het uit: ‘Gij zijt blank en rood en draagt de banier boven tienduizend.’ Wat straalt van Hem een glans en een luister af, ver boven de glans der zon schijnend in haar kracht.

Parelen zijn bovendien zuiver. Wat is de Messias ook rein, zuiver en heilig. Wist u dat echte parelen met geen hamer zijn stuk te slaan? En dat het vuur ze niet kan doen smelten? Evenzo hebben noch de vuurvlammen van Gods toorn noch het geweld der hel iets tegen Christus vermocht.

Parelen hebben ten slotte ook voortreffelijke werkingen. Ze verrijken de bezitter. Ze zijn tot een uitnemend sieraad en geven een aanzien aan de drager. Maar parelen liggen niet voor het oprapen. Ze zijn moeilijk te verkrijgen. En niet ieder weet waar hij ze zoeken moet. Alleen het volk aan wie Gods genade is verheerlijkt, bij wie het verstand is verlicht geworden en bij wie God de nevelen heeft doen opklaren, zal de Parel vinden. Dat volk zal ontdekt worden waar Jezus is en Wie Jezus is.

Gods genade maakt ons dan een geestelijke Parelzoeker. We ontzien moeite noch kosten om deze Parel te verkrijgen. Nee, dan gaat het niet om het klatergoud van deze wereld, om al hetgeen onze zinnen verblindt en al wat geen waarde heeft voor de eeuwigheid. Dan gaat het om de zaken die blijvend en bestendig zijn en nimmermeer vergaan. Dan weten we tijd en gelegenheid te benutten om te zoeken. Dan is het oog geslagen op de grote en eeuwige winst.

Wat is het een voorrecht als we bij de genade die God in ons heeft verheerlijkt, een oog krijgen voor deze ene Parel, voor die grote Parel; en om als de koopman alles te verkopen om die ene grote Parel te verkrijgen.

We gaan naar ons derde punt:

3. De parel van grote waarde door de koopman gekocht

Alles heeft de koopman ervoor gegeven om die ene Parel te kopen. Om Jezus de onze te noemen, zullen we ook moeten aflaten van alles buiten Hem. Dat zijn alle dingen van deze wereld, geld, goed en aanzien. We moeten aflaten van alle zondige lusten en begeerlijkheden van ons vorig leven. Want we zullen onszelf moeten verloochenen en afstaan van alle eigen wijsheid, van alle eigengerechtigheid, alle eigen vroomheid, alle zelfgemaakte godsdienst. We zullen moeten afstaan van al onze genoegens, van eigen zin en wil, van eigen voordeel en vertrouwen op het aardse. We moeten aflaten van alle eigen waarde. We moeten ten diepste vernederd worden.

En wie daartoe nu verwaardigd wordt, krijgt er parelen voor in de plaats. Wie de Heere in waarheid dienen mag, wie aan Zijn Woord en Zijn inzettingen verbonden mag zijn, zal ook ondervinden dat God beloont al degenen die Hem zoeken.

Dan krijgen we parelen die van waarde zijn. We zullen u eens enkele van deze parelen laten zien. Is het geen kostbare parel als ons gebed eens verhoord mag worden? Als we in de nood tot God mogen vluchten? Als we onze ziel mogen uitgieten voor het aangezicht des

Heeren? Als ondervonden mag worden: ‘En onze God ontfermt Zich op het gebed?’ Is dat geen zegen? Is dat geen voortreffelijke parel? Het is ook een parel als de Heere uitredingen in onze noden geeft, of als we eens ondervinden mogen dat er bij God hulp is, zelfs in de bangste omstandigheden. Is het geen zegen, als het hart verbroken mag worden en we in kleinheid voor God mogen buigen? Als de geest verslagen mag zijn en we in kleinheid ons oog naar boven mogen slaan? Zegt de Heere niet dat Hij de nederigen genade geeft? Dat zijn van die pareltjes.

Is het geen voortreffelijke parel als we door Gods Woord eens be-
moedigd worden? Als de Heere door Zijn Woord eens spreken gaat, en wij eens smaken mogen dat de Heere goed is? Als we de honing eens proeven mogen van Gods eeuwig Getuigenis? Gods volk is daar geen vreemdeling van. Het zijn kostelijke pareltjes en dierbare herinneringen. Geen leed kan het ooit uit hun geheugen wissen. Wat is het ook een parel als ze een plaats mogen vinden waar ze hun ziel mogen uitgieten.

Het zijn alle op zichzelf aangename pareltjes. Maar ... het is die éne Parel niet.

De koopman had vele parelen vergaderd. Maar toen werd die ene parel hem ontdekt. En hij heeft er alles voor prijsgegeven. Gods volk heeft soms zoete ervaringen en zalige bevindingen en ontvangt soms zulke lieflijke vertroosting. Maar het is Jezus niet. Het is die ene Parel niet. En toch, wat kunnen we een waarde hechten aan die kleine parelen, zolang die ene Parel ons onbekend is.

Maar als die ene Parel ons wordt geopenbaard – hetwelk geschiedt als we als een verlorene voor God mogen buigen – en als het ons deel mag zijn om deze Christus, al is het nog van verre, in Zijn heerlijkheid te mogen aanschouwen, dán zullen we zien dat deze ene Parel al die pareltjes die we vergaderd hebben, in waarde oneindig ver overtreft. Want met al onze pareltjes, met alle zoete bevindingen en alle voornemens kan de kloof niet worden geheeld tussen God en onze

ziel. Met onze pareltjes kunnen we Gode Zijn rantsoen niet geven. Maar ach, wat is er nodig om alles prijs te geven? Het zal voor die koopman niet gemakkelijk zijn om zijn pareltjes, wellicht de oogst van vele jaren, prijs te geven om er één parel van grote waarde voor terug te krijgen. Dat zal niet zonder strijd zijn gegaan. En zo is het geestelijk ook. Het kost strijd om al onze bevindingen en al onze ervaringen, ja, alles eens los te laten voor die ene Parel, voor de Heere Jezus Christus.

O zeker, meer en meer zal die Parel gaan schitteren. In Gods Woord en Gods Getuigenis. Wat wordt Hij ons dan dierbaar en beminnelijk. Wat zal ons hart ernaar uitgaan Hem te mogen bezitten en in Hem gevonden te mogen worden. Wat gaat Zijn schoonheid ons tegenstralen. De ene keer in de Namen Die Hij draagt en in de ambten die Hij uitoefent. De andere keer in Zijn naturen, in Zijn staten en in Zijn weldaden. En elke keer als we die Parel weer mogen zien, als we Jezus in Zijn heerlijkheid mogen aanschouwen, is het voor ons als een kostelijk kleinood. Ach, wat zijn we daar zuinig op. Dat willen we node missen. En toch, we moeten alles verkopen. Dat wil zeggen, we moeten uit alles de grond verliezen. Maar dat kunnen we niet, en dat willen we niet. Al onze parelen inleveren kan alleen onder de persingen van het goddelijke recht. Dan wordt alles tekort. Dan wordt het waar:

Geef mij Jezus of ik sterf;
Want buiten Jezus is geen leven,
Maar een eeuwig zielsverderf.

Geef mij die ene Parel want daarbuiten is niets dan een eeuwig zielsverderf.

Welgelukzalig die al zijn parelen eens mag inleveren om die ene Parel ervoor terug te krijgen. Dan kunnen we zingen, wat we samen gaan doen uit de 73^e Psalm, het 13^e vers:

Wien heb ik nevens U omhoog?
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens U toch lusten?
Niets is er waar ik in kan rusten.
Bezwijkt dan ooit, in bitt're smart,
Of bangen nood, mijn vlees en hart,
Zo zult Gij zijn voor mijn gemoed
Mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed.

Toepassing

‘Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk een koopman die schone parelen zoekt.’ Die koopman zocht naar wat waardevol en echt was. Hij zocht geen namaak.

Als we over parelen spreken, zijn we op een gevaarlijk terrein. In de winkel kunt u voor een klein bedrag een snoer parelen kopen. Het is waardeloze rommel waar we een kind blij mee kunnen maken. Soms ligt er een glans op, maar het heeft niet de minste waarde. Het zijn geen echte parelen.

Wist u, er is godsdienst waarbij de genade voor iedereen is. De prijs daarvan is niet te hoog. Die genade wordt ons zomaar aangeboden, als we hem maar willen aannemen. Maar we worden ermee bedrogen. Op de markt waar parelen te koop zijn, zijn allerlei parelen te vinden. Er is ontzettend veel namaak. Het een lijkt meer en het ander lijkt minder echt. Men is er ontzettend ver in gevorderd om parelen na te maken. Het gaat zelfs zo ver dat men die namaakpareltjes in de schelpen en in de oesters in de diepte van de zee legt. Ze zijn uit de zee opgehaald. En toch zijn het geen echte parels. Ze worden wel als echte parels verkocht. Het zijn de zogenaamde cultivéparels. Echte parels zijn zó zeldzaam. Al die namaakparels hebben één eigenschap: ze zijn niet zo duur. Je hoeft er niet zoveel moeite voor te doen. Ze kunnen gemakkelijk in ons bezit komen.

Zo wordt er ook in de godsdienst een Jezus aangeboden, Die niet zo duur is. Er wordt bij gezegd: ‘Het hoeft toch niet zo diep te gaan?’

Het hoeft toch niet door zoveel ellende te gaan? We moeten geloven dat Hij de echte is. We moeten het geloof aannemen.' Ach, hoe velen dachten zo echte parels te bezitten. En het bleek namaak te zijn. Wat is dat een ontzuivering. En wat is dat een ontzaglijke teleurstelling. Denkt u eens in straks voor God te staan en te moeten horen dat de parel niet de echte is. Dat het alles namaak is. Dat u uzelf hebt bedrogen voor een nimmer eindigende eeuwigheid!

Gemeente, we moeten de échte Parel hebben. We moeten de echte Jezus hebben. Maar dan moeten we daar alles voor prijsgeven. Daar moeten we alles voor loslaten. Alles wat ons zo lief en zo dierbaar scheen. Wat is het een moeilijke les als Gods kinderen dat leren moeten. Wat is het zoet, om weer eens een versje te ontvangen. Wat is het aangenaam weer eens vertroost te zijn. Wat is het lieflijk als het Woord weer eens wordt geopend. Wat hechten we er veel waarde aan als we iets horen mogen van zaligheid voor zondaren.

We hebben gezegd: wat zijn dat aangename pareltjes. Maar het is die ene Parel niet. O, het is Jezus niet. Volk, er is maar één Parel Die zo'n oneindige waarde heeft. Er is maar één Jezus Die in glans al het andere overtreft. Wie Hem heeft, heeft alles.

Die koopman heeft er alles voor overgehad. Maar hij heeft ook alles teruggekregen. O, wie alles eens mag loslaten, wie al zijn pareltjes eens mag inleveren, die krijgt er de ene Parel voor terug. Zegt Gods Woord niet: 'Met Hem worden ook alle dingen geschonken'? In Hem is een eeuwige waardij en een oneindige volheid.

We kunnen ons voorstellen dat de koopman die de schone parel had gekocht, hem graag wilde laten zien en graag wilde doen schitteren. Zo is het, er is geen zoeter en geen zaliger werk dan de Christus uitstallen in al Zijn schoonheid, in al Zijn heerlijkheid en in al Zijn rijkdom.

Welnu dan, de koopman zocht schone parelen. Wat is uw leven? Waar zoekt u naar? En waar staat u naar? Gaat het u om de schatten der wereld? Gaat het u om een goed dat voorbij gaat? Of hoort u bij

de velen die zich laten bedriegen met parels die geen echte parels zijn? Bouwt u de grond van uw zaligheid op een fundament dat niet houdbaar is, en waar u straks mee om zult komen?

Velen die parels bezitten, zullen ze steeds weer bekijken. Terwijl steeds de vraag leeft: Zijn het wel echte parels? Ben ik er niet mee bedrogen? Het is zo profijtelijk om ons steeds weer af te vragen: Is onze Parel wel de echte? O, is het geen namaak? Zal ik er straks niet bedrogen mee uitkomen?

We gaan eindigen. Een Parel van grote waarde. Een Jezus van een ongekende waardij. Een Zaligmaker met onuitsprekelijke heerlijkheid. Wie Hem heeft, heeft alles voor de tijd en voor de eeuwigheid. Doe wat die koopman deed. Ga naar de markt van vrije genade. Zet u onder Gods Woord, daar waar de Parel wordt aangeboden. Rust niet voordat ge die Parel gevonden hebt. Die Parel heeft zo'n ongekende waarde!

Volk des Heeren, scheid er eens mee uit om met uw pareltjes te spelen. Vraag u eens af: Kan ik daarmee voor God bestaan? Kan dat mijn kleed zijn om mijn schande te bedekken? Kan dat mijn gerechtigheid zijn om er God mee te ontmoeten? O nee, dat kan alleen met die ene Parel! Mocht de ziel daarnaar uitgaan. Rust niet voordat ge Hem gevonden hebt Die gezegd heeft: 'Die Mij vindt, vindt het leven en trekt een welgevallen van de HEERE.'

Amen.